

УДК 336.717.13

КЛАСИФІКАЦІЯ КАРТКОВИХ ПЛАТІЖНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Б. Вишивана

Львівський національний університет імені Івана Франка

Визначено основні критерії класифікації пластикових карток та схарактеризовано різновиди карткових платіжних інструментів у системі безготівкових розрахунків України.

Ключові слова: платіжний інструмент, дебетова платіжна схема, кредитна платіжна схема, корпоративна платіжна картка, особиста платіжна картка, електронний гаманець.

Ефективне функціонування національної грошової системи потребує вдосконалення організації готівкового грошового обігу з приведенням його у відповідність до потреб ринкової економіки. Необхідність раціоналізації платіжної системи в країні вимагає з одного боку повної лібералізації операцій з готівкою, а з іншого, – суттєвого їх скорочення на користь безготівкових форм розрахунків. Вирішити поставлені завдання можуть системи безготівкових платежів, якими є платіжні системи на основі карткових платіжних інструментів.

У фінансовій системі України операції з використанням платіжних карток набувають все більшого поширення. Впровадження системи розрахунків на основі карткових платіжних інструментів є особливо необхідним в умовах постійного зростання частки тіньового сектора економіки, широко розповсюдженого небажання населення тримати заощадження на рахунках у банківських установах, тотального ухилення від сплати податків. Операції з використанням платіжних карток є для вітчизняних банків ще не достатньо дослідженим видом діяльності і тому потребують детальнішого аналізу і вивчення для подальшого їх розвитку на національному рівні.

У зв'язку з цим важливою складовою стратегії розвитку банківських установ України повинна стати розробка і впровадження високотехнологічних карткових інструментів з метою динамічного розвитку ринку банківських послуг та забезпечення фінансової стійкості банківської системи в цілому.

Теоретичні, методичні, економіко-організаційні питання формування ринку сучасних карткових платіжних інструментів стали провідними темами дослідження відомих зарубіжних та вітчизняних економістів, зокрема С. Бочкарьова, А. Спіфанова, Р. Капралова, В. Кравця, Н. Лапко, В. Міщенко, О. Марченка, О. Мозгового, А. Мороза, С. Науменкової, Ю. Пахомова, М. Савлука, А. Савченка, І. Сало, В. Стельмаха, В. Страхарчука, В. Торхова, І. Демчова, В. Харченка, С. Цокола, Я. Чайковського, В. Ющенко та ін.

Однак в сучасних умовах розвитку національної економіки проблеми впровадження нових та удосконалення існуючих платіжних інструментів на карткових носіях потребують подальшого вивчення.

Ринок платіжних карток в Україні почав формуватися у 1996 р., коли вітчизняними банками було емітовано перші картки міжнародних платіжних систем MasterCard International і Visa International. Поряд з цим найбільші українські банки розпочали емісію локальних платіжних карток внутрішньобанківських (одноразових) платіжних систем.

Незважаючи на стрімке зростання ринку протягом тринадцяти років, популярність та рівень використання платіжних карток в Україні залишається на невисокому рівні. Сьогодні вітчизняний картковий бізнес переживає етап “завоювання довіри населення”, що в умовах глобальної фінансової кризи, яка відчутно торкнулася і України, створює додаткові проблеми та перешкоди для банківських установ.

Однією з вад розвитку системи карткових платіжних інструментів в нашій державі є недостатній рівень поінформованості суспільства про різновиди платіжних карток, їх характе-

ристики та сфери використання. Крім того, нормативно-правова база, що визначає порядок емісії та операції із застосуванням платіжних карток в Україні не приділяє належної уваги питанням їх класифікації. Тому в сучасних умовах існує потреба систематизації карткових продуктів, що емітуються вітчизняними банками.

Дане дослідження присвячене визначенню основних критеріїв класифікації пластикових карток та характеристики різновидів карткових платіжних інструментів у системі безготівкових розрахунків.

Відповідно до закону України “Про платіжні системи та переказ коштів в Україні” платіжна картка – це спеціальний платіжний засіб у вигляді пластикової чи іншого виду картки, що використовується для ініціювання переказу коштів з рахунку платника або з відповідного рахунку банку з метою оплати вартості товарів і послуг, перерахування коштів із своїх рахунків на рахунки інших осіб, отримання коштів у готівковій формі в касах банків через банківські автомати, а також здійснення інших операцій, передбачених відповідним договором [3].

Важливе значення для потенційних держателів платіжних карток має інформація про різновиди карткових платіжних інструментів, які пропонує банківська система держави. Адже обізнаність споживачів цього виду банківських послуг у цій сфері дає змогу обрати оптимальний продукт відповідно до їхніх потреб, рівня доходів та стилю життя.

На сьогодні не існує єдиної системи класифікації пластикових карток. У працях вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів та практиків поділ карткових продуктів здійснюється з використанням різноманітних підходів. Це можна пояснити тим, що з розвитком та удосконаленням карткових платіжних систем з’явилися різні види пластикових карток, які відрізняються за призначенням, функціональними, технічними та іншими характеристиками.

На нашу думку, для детального аналізу особливостей та специфіки використання карткових платіжних інструментів оптимальним є такий перелік критеріїв класифікації пластикових карток: залежно від емітента, за платоспроможністю, за платіжною схемою, за функціональним призначенням, за типами держателів і напрямом використання, за категоріями клієнтів банку, за ознакою наявності особового банківського рахунку, залежно від типу карткового рахунку та режиму його обслуговування, за типами фінансових операцій, за типами об’єднань банків з їх небанківськими партнерами, за видами носіїв інформації, за способом внесення, збереження та зчитування інформації.

За емітентською належністю пластикові картки можна поділити на банківські, тобто ті, що емітуються банками, і картки, випущені в обіг небанківськими установами. Серед останніх поширеними є картки подорожей і розваг, що випускаються компаніями, які обслуговують дану сферу (American Express, Diners Club).

За критерієм платоспроможності картки функціонують як платіжні і неплатіжні. Неплатіжні картки використовуються виключно як обліковий інструмент. Для здійснення розрахунків у безготівковій формі, отримання готівки через банкомат або касу банку придатними є лише платіжні картки.

Залежно від умов, за якими здійснюються розрахунки за операціями з використанням платіжних карток, можуть застосовуватися дебетова, дебетово-кредитна та кредитна платіжні схеми.

Дебетова схема передбачає здійснення клієнтом операцій з використанням платіжної картки в межах залишку коштів, які обліковуються на його картрахунку, або за рахунок коштів клієнта за наперед оплаченою платіжною картою, які обліковуються на консолідованому рахунку банку.

Під час застосування дебетово-кредитної схеми клієнт може здійснювати операції з використанням платіжної картки в межах залишку коштів на його картрахунку, а в разі їх недостатності (відсутності) – за рахунок наданого банком кредиту.

Кредитна схема передбачає здійснення розрахунків за виконані клієнтом операції з використанням платіжної картки за рахунок коштів, наданих йому банком у кредит (в межах кредитної лінії). Кредитна лінія під операції з платіжними картками відкривається банком на визначений термін та в межах установленого договором ліміту кредитування [7].

За функціональним призначенням умовно можна виділити розрахункові, дисконтні, ідентифікаційні, аутентифікаційні картки.

Розрахункові картки використовуються для ідентифікації їх держателя в системі надання послуг. До такого типу карток належать, наприклад, транспортні картки, картки телефонних компаній тощо.

Дисконтні картки (картки лояльності) дають можливість держателям отримувати знижки та інші пільги від емітента або організації, що уклала договір з емітентом.

Зауважимо, що розрахункові та дисконтні картки належать до неплатіжних. Розрахунки за такими картками – не виконання грошових зобов'язань між учасниками угоди, а лише механізм, пов'язаний з обліком наданих товарів або послуг в грошовому чи натуральному вираженні [6, с. 24].

Картки, призначені для ідентифікації держателів, називають ідентифікаційними. Важливо зазначити, що ідентифікаційна функція притаманна для будь-якої пластикової картки. Проте ідентифікаційна картка має право на існування як окремий підвид, якщо її функції обмежуються лише ідентифікацією держателя. Типовим прикладом таких карток є картки контролю фізичного та інформаційного доступу.

Сьогодні значного поширення набувають також картки з функцією аутентифікації, що дають можливість перевірити ідентифікацію держателя, встановити його особу за допомогою зразка підпису, фотографії, біометричної інформації.

Важливе значення має також поділ карток за типами держателів і напрямом використання. За цим критерієм виділяють корпоративні та особисті, в тому числі зарплатні картки.

Корпоративна платіжна картка дає змогу її держателю здійснювати операції за картрахунком юридичної особи або фізичної особи-підприємця.

Держателі корпоративних платіжних карток можуть здійснювати операції з безготівкової оплати товарів (послуг) та одержувати готівку в таких випадках:

- одержання готівки в гривнях для здійснення розрахунків, пов'язаних із виробничими (господарськими) потребами, у тому числі для оплати витрат на відрядження в межах України, з урахуванням обмежень, установлених нормативно-правовими актами Національного банку з питань регулювання готівкового обігу, а також чистого доходу фізичними особами-підприємцями;
- здійснення розрахунків у безготівковій формі в гривнях, пов'язаних із статутною та господарською діяльністю, витратами представницького характеру, а також витратами на відрядження в межах України;
- одержання готівки в іноземній валюті за межами України та в установленому порядку на території України для оплати витрат на відрядження;
- здійснення розрахунків у безготівковій формі в іноземній валюті за межами України, які пов'язані з витратами на відрядження та витратами представницького характеру, а також на оплату експлуатаційних витрат, пов'язаних з утриманням та перебуванням повітряних, морських, автотранспортних засобів за межами України, у розмірах, установлених для вивезення готівкової іноземної валюти нормативно-правовими актами Національного банку, що регулюють переміщення валюти України, іноземної валюти, банківських металів, платіжних документів і платіжних карток через митний кордон України.

Корпоративні платіжні картки не застосовуються для одержання заробітної плати, інших виплат соціального характеру, а також для здійснення розрахунків за зовнішньоторговельними договорами (контрактами). Правилами платіжної системи можуть бути передбачені також інші обмеження щодо застосування корпоративних платіжних карток [7].

Особиста картка видається окремим клієнтам банку – фізичним особам, що не є суб'єктами господарювання.

Протягом останніх років особливої популярності набули так звані зарплатні картки, що видаються фізичним особам – працівникам підприємств в рамках зарплатних проектів. Особливістю банківського зарплатного проекту є те, що він дає змогу перевести видавання заробітної плати колективам підприємств з готівкової форми в безготівкову. Такі проекти банки можуть адаптувати для кожного конкретного підприємства, враховуючи обіг коштів, кількість працівників, умови праці та багато інших параметрів, які не вкладаються у звичайні умови і відносини “банк-клієнт” [1].

За своєю правовою природою зарплатні картки є симбіозом особистих і корпоративних, оскільки банк-емітент такої картки є одночасно пов'язаним договірними відносинами як з

підприємством, установою чи організацією, зарплатний проект якої він обслуговує, так і з самим працівником – держателем картки.

Заслуговує на увагу класифікація карток за категоріями клієнтів банку. В кожній платіжній системі є карткові продукти, орієнтовані на такі три основні клієнтські сегменти: масовий, заможний та елітний клієнт.

Картки для масових клієнтів використовуються, як правило, в межах зарплатних, пенсійних, студентських проектів і служать в основному для зняття готівки та безготівкової оплати товарів і послуг. До таких карток належать картки класу Standard, Classic.

Для заможних та елітних клієнтів банки випускають карткові продукти преміум-класу, серед яких виділяють категорії Gold, Platinum і так звану TOP-категорію. В межах останньої кожна платіжна система випускає картки з власною назвою: VISA Infinite, MasterCard World (Signia), American Express Centurion, Diners Club Carte Blanche [2].

Структуру бази VIP-клієнтів банку формально можна поділити на такі три складові:

- керівництво і акціонери банку;
- власники і топ-менеджери організацій-клієнтів банку;
- фізичні особи, держателі карток категорії Classic з великим лімітом овердрафту, іміджеві клієнти (відомі особи з хорошою репутацією).

Платіжні системи VISA Int. і MasterCard Worldwide визначають для банків-емітентів преміальних карток мінімальний перелік додаткових послуг, притаманних кожному картковому продукту, який зростає одночасно з підвищенням категорії картки.

Наприклад, мінімальний перелік додаткових послуг для картки класу Gold включає кредитний ліміт на суму від 5 тис. Дол. США або євро в місяць; термінову заміну картки, видачу готівки і блокування у випадку втрати чи крадіжки картки; послуги служби страхової медичної і юридичної допомоги; послуги служби допомоги в організації подорожей; спеціальні пропозиції, що передбачають знижки та особливі умови обслуговування, в тому числі за кордоном; можливість здійснення авторизації процесинговим центром платіжної системи від імені і за дорученням емітента.

Перелік послуг для карток класу Platinum передбачає надання кредитного ліміту на суму від 5–10 тис. дол. США або євро в місяць; послуги служби клієнтської підтримки; інші послуги, аналогічні з тими, що діють для держателів карток класу Gold, але на вищому рівні.

Держателям карткових продуктів TOP-категорії надаються кредитний ліміт на суму від 20 тис. дол. США; можливість заміни картки протягом 24 годин у випадку її втрати або крадіжки; послуги страхування життя і здоров'я в поїздках; послуги щодо організації поїздок, замовлення квитків на всі види транспорту, бронювання номерів в готелях, оренди автомобілів, мовного перекладу, доставки подарунків тощо; ексклюзивні пропозиції і спеціальні умови обслуговування у всьому світі; інші послуги, перелік яких залежить від конкретної платіжної системи та регіону.

Крім перелічених мінімальних вимог, кожна платіжна система пропонує низку послуг, розроблених спільно з міжнародними компаніями-партнерами, відомими у сфері туризму, страхування та інших послуг для мандрівників [2].

Платіжними системами передбачені також спеціальні продукти для корпоративних клієнтів – картки класу Business.

Останніми роками у зв'язку з розвитком мережі Інтернет і електронної комерції з'являються картки, призначені для оплати товарів та послуг у віртуальних магазинах. Для оплати обраного товару необхідно, відвідавши сайт торговця, вказати необхідні реквізити для проведення оплати: код, термін дії картки та спосіб ідентифікації, як правило, це прізвище та ім'я, контактний телефон і e-mail.

Вартою уваги є також класифікація карток за ознакою наявності особового банківського рахунку, відповідно до якої, на нашу думку, можна виділити картки з особовим рахунком та без нього. До цієї категорії належать картки, кошти за операціями з якими обліковуються на певному особовому рахунку, на якому відображаються всі платежі, та наперед оплачені неіменні картки, які дають право держателю виконувати операції в межах попередньо внесених коштів, що обліковуються на консолідованому рахунку банку [7].

У свою чергу залежно від типу карткового рахунку та режиму його обслуговування виділяють

- дебетні картки, для користування якими держателю відкривають розрахунковий рахунок, а платежі за картокою здійснюються в межах вільного залишку на рахунку;

- розрахункові (charge) кредитні картки, за якими держателю відкривається розрахунковий рахунок, а баланс доступних коштів встановлюється як сума їх залишку на рахунку клієнта банку плюс сума дозволеного овердрафту, яка повинна щомісячно погашатися в повному обсязі;

- револьверні кредитні картки передбачають відкриття клієнту позичкового рахунку, режим ведення якого не встановлює жорсткої вимоги щомісячного погашення заборгованості в повному обсязі, при цьому, на відміну від розрахункових, такими картками можна продовжувати користуватися, а в міру погашення заборгованості баланс доступних коштів збільшується на суму сплаченого кредиту;

- револьверні овердрафтні картки, в процесі емісії яких держателям відкривається розрахунковий рахунок, режим ведення якого не встановлює жорсткої вимоги щомісячного погашення заборгованості в повному обсязі, а доступний баланс встановлюється на суму залишку коштів на рахунку і суму кредитного ліміту [8].

З нашої точки зору дану класифікацію можна також доповнити картками типу “електронний гаманець”, для випуску яких емітенти відкривають консолідований рахунок, режим ведення якого передбачає зменшення залишку коштів на рахунку на суму поповнення “електронного гаманця”. В цей момент на картці з’являється так звана електронна готівка.

Національний банк України виділяє ще один спосіб класифікації карток – за типами фінансових операцій. За цим критерієм розрізняють картки з функцією видачі готівки, з функцією платежів та видачі готівки, а також картки з функцією платежів без видачі готівки.

Одним з ефективних методів залучення клієнтів є емісія карток, що поєднують у собі властивості банківської картки і картки лояльності. На таких картках окрім логотипів платіжної системи і банку розміщують логотип небанківського партнера, що служить додатковим, а в окремих випадках і основним стимулом для одержання такої картки та її використання.

В рамках спільного використання логотипів банків та їх небанківських партнерів випускають такі два види карток:

- спільні картки (co-branding);
- афіниті картки.

До спільних відносяться картки, стимулом в одержанні яких є матеріальна зацікавленість держателя. Вони надають можливість використовувати картку одночасно для розрахунків і отримання знижок в торговельних мережах.

Одержання і використання афіниті карток стимулюється нематеріальним відношенням держателя до бренду небанківського партнера. До цього типу карток належать клубні картки, картки благодійних організацій, картки типу “Стиль життя” тощо.

Клубні картки випускають для членів окремо визначених професійних груп або осіб, які мають спільні інтереси. Такі картки можуть бути одночасно банківськими і членськими у відповідному клубі. При одержанні клубної картки може стягуватись плата за річне обслуговування, яка включає в себе суму членських внесків.

Схожий принцип лежить в основі стимулювання споживання держателів афіниті карток, що випускаються банками спільно з благодійними організаціями. Держатель картки, розраховуючись нею, автоматично здійснює відрахування на користь відповідної організації.

До карток типу “Стиль життя” належать картки з особливим дизайном (наприклад спортивним), який відображає захоплення певної категорії осіб. Вони не приносять матеріальної вигоди ні держателю, ні будь-якій іншій організації, але викликають моральне задоволення клієнта банку [5].

Ще одна класифікація платіжних карток пов’язана з їхніми технологічними особливостями. За видами носіїв інформації розповсюдженими є картки з магнітною смугою, картки з чіпом (мікросхемою), картки, що поєднують зазначені вище характеристики.

У картці з магнітною смугою інформація, необхідна для ідентифікації особи держателя (прізвище та ім’я, термін дії, номер картки, допустимі типи операцій) наноситься на магнітну смугу, розташовану на її звороті.

Чіпова картка містить мікросхему, що складається із запам’ятовувальних пристроїв для збереження інформації, та мікропроцесор, здатний обробляти інформацію. Такі картки не лише забезпечують високий рівень захисту інформації, а й дають змогу розмішувати на чіпі різноманітні

фінансові та нефінансові додатки. Їх називають також “інтелектуальними” картками, або smart card. Проте в загальному обсязі емітованих вітчизняними банками карток домінують картки з магнітною смугою – понад 90 % [9, с. 30].

За способом внесення, збереження та зчитування інформації пластикові картки бувають електронними та ембосованими (класичними).

Фізична персоналізація електронних карток здійснюється за допомогою індент-друку. За цією технологією інформація, що наноситься на картку, зливається з її поверхнею. Зчитування інформації з такої картки можливе лише за допомогою електронного терміналу або банкомату.

Фізична персоналізація класичних карток здійснюється за допомогою ембосування (тиснення). Інформація, що наноситься на таку картку рельєфно виступає над її поверхнею. Ембосовані картки придатні для використання не лише в банкоматі та електронному терміналі, а також у імпринтері [4, с. 26–27].

Підсумовуючи викладене вище, можемо зробити такі висновки.

1. Впровадження пластикових карток в розрахунково-платіжну практику значно розширило сферу функціонування безготівкових розрахунків, включило в неї масові платежі населення, прискорило обіг грошей, створило додаткові зручності для платників, зменшило витрати обігу.

2. Розвиток та удосконалення карткових платіжних систем зумовили появу великої кількості карткових платіжних продуктів, розрахованих на різні категорії клієнтів банків. Проте вітчизняна нормативно-правова база не повною мірою розкриває характеристики, особливості функціонування та сфери застосування існуючих карткових платіжних продуктів, не приділяючи належної уваги питанням їх систематизації.

3. Серед різноманіття карткових інструментів, які пропонують наявним та потенційним клієнтам вітчизняні емітенти можна виділити такі основні категорії карток:

- залежно від емітента – банківські та небанківські;
- за платоспроможністю – платіжні й неплатіжні;
- за платіжною схемою – дебетні, кредитні й дебетово-кредитні;
- за функціональним призначенням – розрахункові, дисконтні, ідентифікаційні, аутентифікаційні;
- за типами держателів і напрямом використання – особисті, корпоративні, зарплатні;
- за категоріями клієнтів банку – картки, призначені для масових клієнтів, для заможних та елітних клієнтів, бізнес картки й картки для платежів у мережі Інтернет;
- за ознакою наявності особового банківського рахунку – картки з особовим рахунком і наперед оплачені неіменні картки;
- залежно від типу карткового рахунку та режиму його обслуговування – дебетні, розрахункові кредитні, револьверні кредитні, револьверні овердрафтні та електронні гаманці;
- за типами фінансових операцій – картки з функцією видачі готівки, з функцією платежів та видачі готівки, з функцією платежів без видачі готівки;
- за типами об'єднань банків з їх небанківськими партнерами – спільні й афінітні картки;
- за видами носіїв інформації – картки з магнітною смугою, картки з чіпом, картки з магнітною смугою та чіпом;
- за способом внесення, збереження та зчитування інформації – електронні та ембосовані.

4. Вибір потенційним клієнтом карткового платіжного інструменту залежить передусім від рівня його доходів, стилю життя, системи цінностей, фінансового стану та репутації банку-емітента й платіжної системи.

5. Для практичної реалізації установами-емітентами карток так званих “пластикових проєктів” важливе значення має не лише кількісний рівень емісії, а передусім удосконалення і розвиток уже існуючих та пропозиція новітніх технологій обслуговування клієнтів.

6. Впровадження нових банківських технологій і розвиток банківського бізнесу із застосуванням платіжних карток потребує виваженого системного підходу до удосконалення законодавчого забезпечення їх емісії та еквайрингу, договірних відносин між членами та учасниками платіжних систем, забезпечення ефективного функціонування та розширення існуючої інфраструктури приймання карток, створення сприятливих умов для розширення сфери використання карткових платіжних інструментів, сприяння випереджаючому зростанню безготівкових операцій з картками порівняно з готівковими.

1. *Атрохов А.* Зарплатні проекти [Електронний ресурс] // *Контракти*. – 2003. – № 13. – Режим доступу: <http://www.kontrakty.com.ua/ukr/gc/nomer/2003/13/26.html>.
2. *Демчев И.А.* Премиальные продукты международных платежных систем [Электронный ресурс] // *Расчеты и операционная работа в коммерческом банке*. – 2007. – № 4. – Режим доступа: http://www.reglament.net/bank/raschet/2007_4_article.htm.
3. Закон України “Про платіжні системи та переказ коштів в Україні” від 05.04.2001р. № 2346-III зі змінами.
4. *Марченко А.В., Бочкарев С.В.* Пластиковые деньги – Visa, MasterCard и другие. – М.: ЗАО “Олимп-Бизнес”, 2006. – 240 с.
5. Пластиковые карты: 5-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательская группа “БДЦ-пресс”, 2005. – 624 с.
6. Платіжні системи: Навч. посібник для студентів вищ. закладів освіти / В.А.Ющенко, А.С.Савченко, С.Л.Цокол, І.М.Новак, В.П.Страхарчук. – К.: Либідь, 1998. – 416 с.
7. Положення про порядок емісії платіжних карток і здійснення операцій з їх застосуванням, затверджене постановою Правління НБУ 19.04.2005 р. № 137 зі змінами.
8. *Торхов В.Л.* Кредитные карты [Электронный ресурс] // *Расчеты и операционная работа в коммерческом банке*. – 2005. – № 2. – Режим доступа: http://www.reglament.net/bank/raschet/2005_2_article.htm.
9. *Харченко В.* Підсумки діяльності банків України на ринку платіжних карток у 2007 році // *Вісник НБУ*. – 2008. – №4. – С. 30–35.

CLASSIFICATION OF PAYMENT INSTRUMENTS ON THE BASIS OF PLASTIC CARDS

B. Vyshyvana

Ivan Franko National University of Lviv

The main criteria of classification of plastic cards are determined and the basic varieties of payment instruments on the basis of plastic cards in the system of non-cash settlements of Ukraine are described.

Key words: payment instrument, debit payment scheme, credit payment scheme, corporate card, personal card, electronic pocket-book.

КЛАССИФИКАЦИЯ КАРТОЧНЫХ ПЛАТЕЖНЫХ ИНСТРУМЕНТОВ

Б. Вышивана

Львовский национальный университет имени Ивана Франко

Определено основные критерии классификации пластиковых карточек и охарактеризовано разновидности карточных платежных инструментов в системе безналичных расчетов Украины.

Ключевые слова: платежный инструмент, дебетовая платежная схема, кредитная платежная схема, корпоративная платежная карточка, личная платежная карточка, электронный кошелек.